

**Slip
køterne
fri**

Tema:
mobning
magt og
afmagt
Fag: dansk
Målgruppe7.
-10.kl.

Bog/e-bog: Slip køterne fri. Henrik Nilaus. Høst & Søn. 2017.

Faglig relevans/kompetenceområder

Der arbejdes med fortolkningskompetencen/kompetencemålet for 9. kl.:

'Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.'

Der er flere, forskelligartede forslag til fremstillingsopgaver (fremstillingskompetencen) ud fra kompetencemålet for 9. kl.:

'Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.'

Der afsluttes med en dramaopgave, men i forløbet indgår CL-inspirerede fagfaglige opgavestrukturer, som dækkes af kompetencemålet i kommunikation for 9. kl.:

'Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.'

Den pædagogiske vejledning er udarbejdet i skoleåret 2017/2018 i et samarbejde med Anne-Mette Tind Husted og hendes klasse, 7. Y, på Vestre Skole i Silkeborg. Ideen til foldebogen kommer fra Anne-Mettes kollega i parallelklassen (7. X), Lene Bach Sørensen.

Ideer til undervisningen

Før læsning

Individuel informationssøgning

Find oplysninger om og forklaringer på:

- Forfatteren Henrik Nilaus
- Mobning
- Selvtægt

Opret en læselog og skriv de fundne informationer med dine egne ord, evt. med anvendelse af citater og citatmarkører

Se eventuelt som fælles klasseoptakt dokumentaren 'Mit liv med mobning'. 00:24:00. DRI. 2013. [Link](#)

Eller gem dokumentaren til perspektiveringsdelen.

Læsning

Individuelt

Læselog.

1.forslag: Sæt tidstælleren på din mobil til. Noter, hvor lang tid, du bruger på at læse 'Slip køterne fri'. Forhold dig til sidst til den anvendte læsetid, tekstens sværhedsgrad og reflekter over egne læsevaner mv.

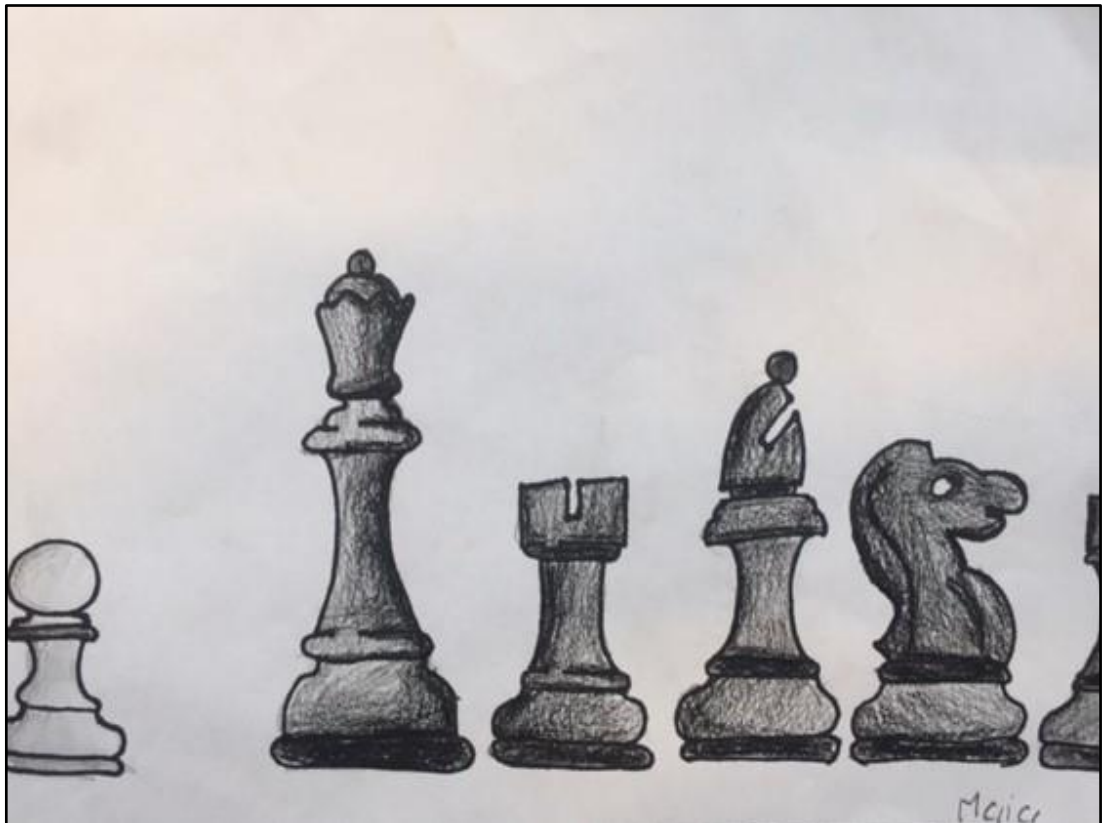
2.forslag: Lav en selvstændig læseplan. Forhold dig til sidst til den anvendte læsetid, tekstens sværhedsgrad og reflekter over egne læsevaner mv.

Efter læsning – analyse og fortolkning

Individuelt i læselog:

- Beskriv din læseoplevelse, herunder tidsforbrug og sværhedsgrad.
- Reflekter over, om romanen virkede realistisk. Hvorfor/hvorfor ikke? Virkede noget mere realistisk end andet? Begrund.
- Giv en parafrase (et referat med fortolkende, personlige elementer). Eller skriv et indholdsreferat.

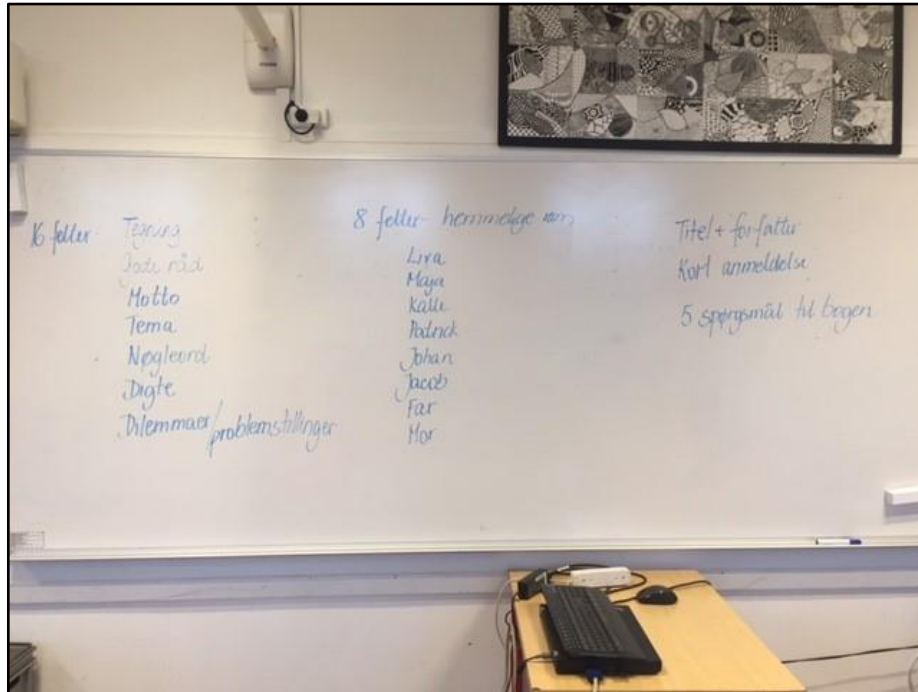
Individuel opgave

Symbolikbillede udført af Maia, 7.Y, Vestre Skole. Indsat efter indhentet forældretilladelse.

- Lav et symbolsk billede i sort/hvidt. Analogt eller digitalt. Hæng det op i klassen
- Lav en foldebog. Se bilag 4. Instruktion:
<http://allkindsoflearningadventures.com/2015/02/analyzing-claims-evidence-foldable/>
- Udfyld foldebogen: Se bilag 4. 16 felter: tegning, gode råd (til Kalle), motto, tema, nøgleord, digt, dilemma. 8 felter (den hemmelige side): Kalle, Jacob, Liva, far, Johan,

Maya, Patrick og mor. Flapper: Titel, forfatter, forlag, årstal. Kort anmeldelse. 5 spørgsmål til romanen. Bagsidetekst.

Klassepræsentationer og/eller afleveringer

Individuel opgave

- a. Litteraturinterview. Brug bilag 1. Forbered dig inden ved at skrive notater i venstre kolonne, så du ved, hvad du vil spørge din klassekammerat om. Du skriver selv sætningerne i kolonne et færdig, inden du interviewer en klassekammerat om noget af betydning i romanen. Skriv dit navn øverst på bilaget. Se evt. bilag 3 (s. 8 og 9). Rejs dig op og lav dit litteraturinterview ved at opsøge klassekammerater, du mener, har styr på de pågældende punkter.

Klassesamtale

Drøft resultaterne af litteraturinterviewene.

Makkeropgaver

Del din viden og dine tanker fra dit litteraturinterview med din makker. Når I har delt jeres viden fra de to litteraturinterviews, så fortsæt sammen med disse opgaver.

- a. Lav en kompositionsoversigt
- b. Lav et (digitalt) kort med ord, der karakteriserer hovedpersonen
- c. Lav et (digitalt) kort, der viser personrelationerne. Sæt ord på, der karakteriserer relationerne. Brug Bilag 2. I romanen er der flere handlingsspor, der følger nogle personrelationer. 1. kolonne: jeg (Kalle) og storebror (Jacob)

2. kolonne: jeg og pige (Liva)

3. kolonne: jeg og far

4. kolonne: jeg og drengen med køterne (Johan)

- a. I romanen er der flere parallelle handlingsspor, der følger personrelationer. . Lav et fire kolonnenotat med stikord og korte sætninger, som kendetegner relationen og eventuelt dens udvikling. Tilføj, hvad de spor handler om (konkret)/drejer sig (tematisk) om nederst i kolonnenotatet.

Makkerpar-fremlæggelser

Fremlæg jeres opgavebesvarelser for et andet makkerpar. Det andet par fremlægger også deres for jer. Aflever evt. jeres litteraturinterviews til jeres lærer bagefter.

Klassesamtale

I kan afslutte med disse punkter eller drøfte dem undervejs.

- a. Nedslag i makkeropgaverne.
- b. Drøft øgenavnet Kalle Kolort og farens/landbrugets problemer i relation til Jacob og Kalles.
- c. Drøft fremdriftelementer som krig/soldaterliv, skakspillets finurligheder, mobning og selvtægt.
- d. Hvor er vendepunktet i fortællingen/for Kalle? Hvorfor?
- e. Drøft betydningerne af titlen: Slip køterne fri.
- f. Drøft også, hvorfor der til slut (s. 156) bruges vendingen 'Slip køterne løs'. Hvad er forskellen i romanen og mere generelt på vendingen?
- g. Drøft afslutningen s. 167. Hvorfor står den med kursiv?
- h. Hvilke temaer er der - ud over hovedtemaet mobning? Begrund.

Perspektivering

Drøft dilemmaet mobning med rollerne mobbere, medløbere, passive tilskuere, uvidende voksne og ofre. Drøft også reaktioner som: at sladre, at lade stå til, at give offeret skylden, at blive 'usynlig' og selvtægt. Mobning, roller og reaktioner sættes til debat i romanen. Inddrag den alvorlige og langvarige sag på Mølleskolen i Ry. Gå på nettet og/eller find evt. tv-klip eller avisartikler om sagen.

Hvis klassen ikke har set dokumentarudsendelsen 'Mit liv med mobning', så afslut med at se dokumentarudsendelsen 'Mit liv med mobning'. 00:24:00. DR!. 2013. [Link](#)

Alternativt se og drøft videoen 'Vil du læse teksten?'. 00:04:15. Center for rummelighed.2016. [Link](#) YouTube. [Link](#)

Overvej, mens I ser dokumentaren, og drøft bagefter, hvilke roller de kendte har haft sammenlignet med rollerne i 'Slip køterne fri'.

Hvem har været som Johan, hvem har været som Kalle osv.?

Fremstillingsopgaver

Individuel elevopgave – skriveopgave

- a. Skriv en artikel om mobning. Søg informationer på nettet til den.

Krav til artiklen:

- Der skal være en faktaboks om, hvad mobning er.
- Det skal indeholde et ekspertinterview og et elevinterview. Du kan have lavet interviewene selv, du kan søge inspiration på nettet eller du kan lave fiktive interview.
- Der skal være en fængende rubrik. Evt. en underrubrik
- Det skal layoutes som en virkelig artikel i en avis, et magasin eller på et site.
- Layout med inspiration fra virkeligheden. Det kan være med dato, rubrikker, byline, fotos etc.

- b. FP9 Skriftlig fremstilling med adgang til internettet maj 2017. Opgave 1 'Digital mobning'.
[Link](#)

Ophæng: videoen ' Vil du læse teksten op?'. Kilde: Center for rummelighed.

Indløb i opgavesættet: 'Center for Rummelighed har produceret en film, hvor de har bedt 12 gæster læse autentiske mobbebeskeder op. Gæsteoplæserne har ikke set beskederne før, og deres reaktioner er tankevækkende.'

Opgavekrav: Se filmen som inspiration, og skriv et essay om digital mobning.

I dit essay skal du blandt andet:

- reflektere over, hvorfor mobning starter
- beskrive, hvordan det påvirker den enkelte og samfundet
- overveje, hvad der kan gøres for at modvirke mobning.

Giv dit essay en titel.

- c. Vælg mellem tre opgaveformuleringer:

- 1.Skriv et kapitel af Majas erindringer
- 2.Skriv et brev fra Liva til Kalle
- 3.Skriv et afsluttende kapitel/kapitel 13 med titlen 'Medløberne taler ud'

Afsluttende dramaopgave – Her er dit liv

Med inspiration fra underholdningsserien 'Her er dit liv' afsluttes med en dramaopgave. Seks elever udvælges til at dække de tre centrale personer, gå ind i rollen som personen. Kalle, Johan og Liva dækkes hver især af to personer, der taler sammen som forberedelse til at få spørgsmål i rollen. De øvrige elever forberede hver et spørgsmål til hver person. De øvrige er 'seere', der stiller spørgsmål, når 'programmet' starter.

Supplerende materialer

Dokumentar. 'Mit liv med mobning'. 00:24:00. DR!. 2013. [Link](#)

Dokumentar. 'Myginds mission (1)'. 00:47:00.DR1. 2013. [Link](#)

Animationsfilm med Per Vers. 'Ztriwer'. 00:10:00. DRK. 2016. [Link](#)

Videoen ' Vil du læse teksten op?'. 00:04:15. Center for rummelighed.2016. [Link](#) YouTube. [Link](#)

FP9 Skriftlig fremstilling med adgang til internettet maj 2017. Opgave 1 Digital mobning. [Link](#)

Ophæng: videoen ' Vil du læse teksten op?'. Kilde: Center for rummelighed

Kilder

Bilag 1 SAMMEN OM AT LÆSE LITTERATUR © Gyldendal og Ayoe Henkel 2013

Bilag 1

Litteraturinterview

I interviewet kan du følge op med tillægsspørgsmål, indtil du vurderer, du har tilstrækkeligt med oplysninger. Du skal interviewe én, der...

	stikord
kan genfortælle	
kan karakterisere	
kan karakterisere	
kan beskrive	
kan beskrive	
kan karakterisere	
kan forklare	
kan forklare titlen	
kan diskutere	
kan forklare	

På baggrund af de tanker, dine kammeraters svar giver dig, skal du alene eller i litteraturcirklen formulere de to spørgsmål til teksten, som du vurderer, er de vigtigste at diskutere på klassen.

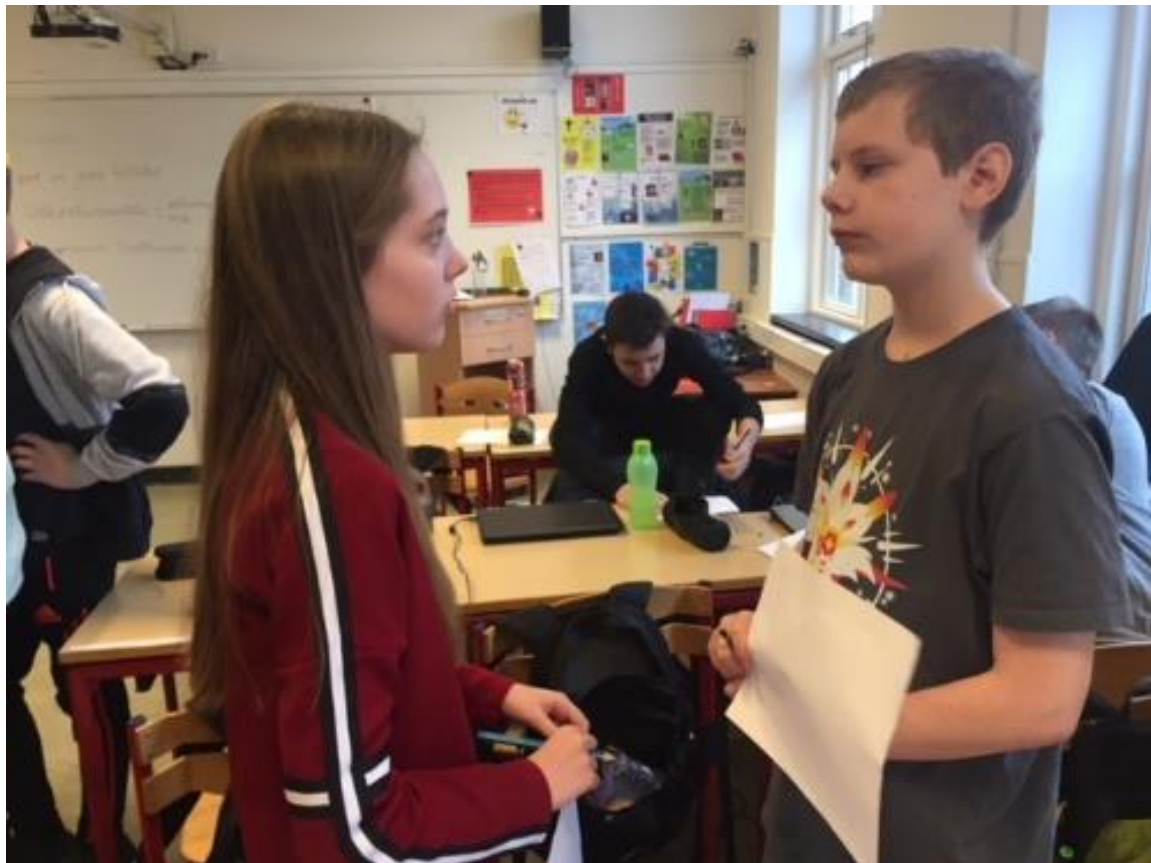
SAMMEN OM AT LÆSE LITTERATUR © Gyldendal og Ayoa Henkel 2013

Bilag 2 Firekolonnenotat

Jeg og storebror	Jeg og pige	Jeg og far	Jeg og drengen med køterne

Bilag 3 Fotos fra litteraturinterview i 7. Y, Vestre Skole, Silkeborg.

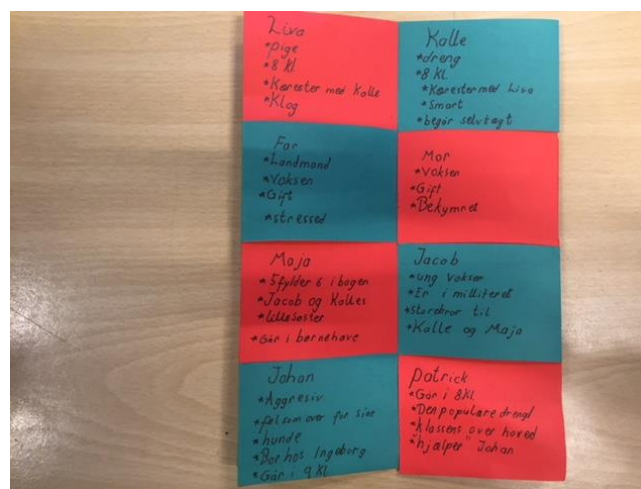
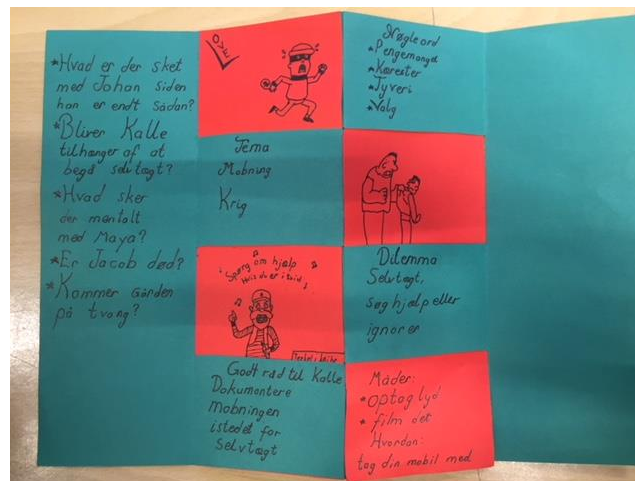
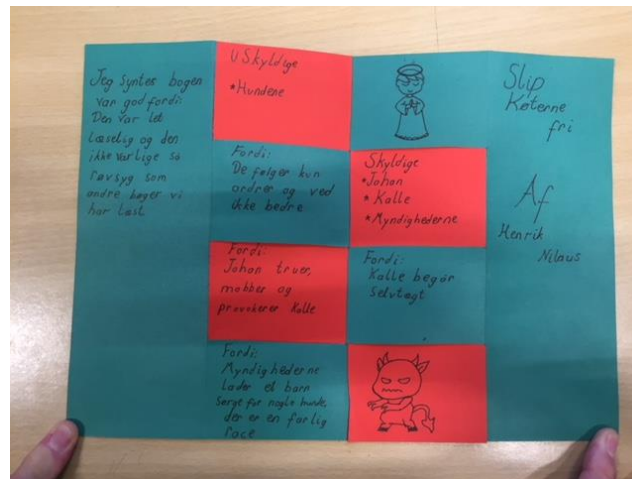

De fire elevfotos er indsat efter indhentet forældre tilladelse.

Bilag 4 Foldebog

Link til instruktion i at lave foldebog: <http://allkindsoflearningadventures.com/2015/02/analyzing-claims-evidence-foldable/>

Eksempel fra foldebog til 'Slip køterne fri'. Emma, 7.X, Vestre Skole, Silkeborg.

Billede tre viser den hemmelige side i en foldebog

Indsat efter indhentet forældretilladelse.